

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА: ГОЛОВНІ НАПРЯМИ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ В УМОВАХ ВСЕБІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ (Південно-Африканський сценарій глобального розвитку)

У статті на основі головних викликів глобалізації з'ясовано особливості можливого сценарію розвитку для Південно-Африканської Республіки, висвітлено головні напрями внутрішнього та зовнішнього поступу країни.

Ключові слова: Цілі Розвитку Тисячоліття, дві сторони глобалізації для Південної Африки, соціальний контроль глобалізації, адаптація країни до глобального простору, глобалізація, як засіб покращення, «ворота в Африку».

Загальновідомо, що у сучасному світі Південно-Африканська Республіка (ПАР) вважається державою, яку протягом двадцяти років, а саме з 1994 року і до цього часу очолює керівництво нової якісної формації. Стратегічний політичний курс країни продовжує спрямовуватися на зміцнення демократії, забезпечення миру і політичної злагоди, подолання деяких негативних наслідків колишньої системи апартеїду, побудову багатонаціонального толерантного суспільства. Країна перспективна – з ринковою економікою і багатими покладами корисних копалин. Важливою складовою її геополітичного сходження є «використання власне політико-географічного розташування держави, врахування сухопутних, морських та інших природних кордонів і соціокультурних зв'язків із сусідніми державами, а також складових інформаційно-комунікативного простору, мережі наземних, водних, морських та повітряних транспортних сполучень»¹.

У зв'язку з досягненням у сфері захисту прав людини, Південній Африці надається значна політична і фінансова підтримка з боку провідних партнерів світу. А

САМОЙЛОВА Л.І.,
аспірантка
Дипломатичної
академії України
при Міністерстві
закордонних справ
України

це свідчить про сталість тих позитивних процесів, які відбулися за останнє десятиліття. Адже статус будь-якої держави в світовій економіці визначається її конкурентоспроможністю на світовому ринку. Проте, поряд із позитивними зрушеннями, існують проблеми, які потребують постійної уваги та пошуків їхнього вирішення. За офіційними даними понад 30% населення країни хворіє на СНІД, живе в умовах високого рівня криміногенності, бідності та надзвичайно строкатого розшарування. Отже, постає питання: чи може така країна послідовно слідувати головним Цілям Розвитку Тисячоліття (ЦРТ) (ЦРТ – це глобальні цілі, визначені світовою спільнотою для усунення найбільш кричущих нерівностей у глобальному розвитку людства, прийняті 189-ма країнами-підписантами Декларації тисячоліття ООН під час сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй у 2000 році), а також створити краще та заможніше життя для свого народу в епоху всебічної глобалізації?

Для того, щоб точніше орієнтуватися в єдиному, але далеко не однорідному потоці глобалізації, слід зазначити низку суттєвих видів цього процесу. Зокрема, науковці вирізняють історичну, політичну, фінансову, економічну, промислово-виробничу, демографічно-міграційну, інформаційно-культурну, екологічну, епідеміологічну, науково-технічну, особистісну і злочинну глобалізацію³. Тож спробуємо приміряти зазначені орієнтири до однієї з найскравіших та неординарних країн світу.

З історичної точки зору, глобалізаційні зміни для Південної Африки розпочались ще в XVII сторіччі разом з прибуттям на її землі голландських та британських колонізаторів. Нові поселенці принесли з собою християнську культуру, а згодом апартеїд. З одного боку – це були позитивні цивілізаційні процеси, а, з другого – расове приниження та сегрегація корінного населення. Хоча за політики останнього Південна Африка зазнала міжнародних санкцій: її виключили з багатьох міжнародних організацій, забороняли брати участь в Олімпійських іграх. Однак епоха колоніалізму залишила по собі розвинену економіку, що згодом за сприятливих умов дало поштовх до кардинальних змін. На додаток до важливого геостратегічного розташування Південної Африки, загальну характеристику країни доповнюють також її економічні та культурні досягнення, вельми активна роль неурядових організацій, громадських рухів, церкви, ЗМІ.

Стрімкий економічний розвиток для країни розпочався після проведення у 1994 році перших

загальних нерасових виборів, які змінили політичний устрій та усе громадське життя Південної Африки. Одразу було поновлено членство країни в Британській Співдружності Націй. Це безумовно принесло значні переваги, як в економіці, так і на світовій арені. Нині вона вміло дотримується правил нової глобальної економіки. Важливе значення для макроекономічної стратегії Уряду країни має залучення міжнародних інвесторів та створення для них сприятливого середовища. Держава вміло налагодила фіскальну і монетарну політику, забезпечує стимули і більш-менш стабільне соціально-політичне середовище. Урядовці країни на всіх рівнях підкреслюють, що країна рухається від економіки до політики, а не навпаки.

Відомо, що глобалізація це мікроекономічне явище з макроекономічними наслідками. Крім того, вона являє собою відкритість і є чинником, який включає в себе розширення ролі ринку в розподілі ресурсів та реформ. Сьогодні ВВП ПАР на душу населення становить 13 тис. дол. США, а темп зростання – 3,2% (2013 р.).

Важливу роль безумовно відіграє політико-гуманітарний та особистісний чинник. Постає першого Президента Нельсона Мандели, його справи продовжують бути своєрідним політичним символом, джерелом натхнення. Його життєвий шлях став прикладом гідного наслідування, щоб здобути знання та мати змогу реалізувати свої задуми. Приміром, сьогодні багато південноафриканців займають керівні посади у транснаціональних корпораціях, великих компаніях, міжнародних організаціях. А це підтверджує позитивну складову глобалізації, яка змінює не тільки зовнішню, а й внутрішню політику. Тому дуже важливо, щоб країна змогла збалансувати свої внутрішні проблеми із зовнішніми. На даному етапі ПАР можна назвати мікрокосмосом глобалізації, адже в середині країни переplitається величезна кількість різноманітних груп, які, попри їх різнобарв'я, в основному знаходять порозуміння та вибудовують містки до співпраці в різних сферах життєдіяльності.

Розглядаючи зовнішнішньо-політичні зміни, треба зазначити, що починаючи з 60-тих і аж до 90-тих років Південна Африка будувала свою зовнішню політику таким чином. З одного боку її міжнародні відносини зводилися до боротьби з ідеологією комунізму, з другого – увесь світ засуджував її за власну політику апартеїду. Припинення «холодної війни» змінило зовнішні політичні вектори, а поступове запровадження демократичних принци-

пів всеохоплюючої Програми «Відродження Африки» загалом вплинуло на внутрішні перетворення в самій ПАР. Сьогодні перед державою стоїть не просте завдання, а саме показати всьому світу, що «веселкова» країна (прапор ПАР вміщує шість кольорів веселки) може захистити права всіх своїх громадян. У цьому напрямку розробляються програми, які намагаються максимально враховувати інтереси та запити усіх південноафриканських громадян.

Як відомо, глобалізація важкий шлях для багатьох країн, яка «в її світлій і кривавій іпостасях стала реальністю для мільярдів людей»⁴. З метою мінімізувати її негативні наслідки, кожна країна мусить коригувати його з огляду на свої реалії. Сьогодні вже не достатньо тільки користуватись плодами глобалізації, адже її розподіл є нерівномірним, а іноді надто драматичним. З цього випливає, що чим більше приділятиметься уваги наслідкам «негативної глобалізації», розпрацьовуватимуться засоби її подолання, тим користь від неї ефективніша буде для всіх. Проте питання багатогранного виміру глобальних процесів, з певних причин, вирішуються ще надто повільно, а іноді, на жаль, і досить трагічно.

Для вирішення зовнішніх і внутрішніх питань держав, для захисту своїх інтересів, національні уряди вступають в політичні та економічні блоки з сусідніми країнами. Зокрема, південноафриканський уряд зіграв свого часу ключову роль у формуванні Африканського Союзу (АС) та його стратегічної програми Нового партнерства розвитку Африки (НЕПАД). Південна Африка продовжує відігравати роль лідера в цій організації, де головою Комісії АС зараз є пані Дламіні Зума, колишня Міністр закордонних та внутрішніх справ ПАР. Основне завдання – поглиблення партнерських відносин з сусідніми африканськими країнами, які стикаються з аналогічними проблемами в процесі глобалізації. Гарним прикладом такої партнерської інтеграції є Співдружність держав Півдня Африки (САДК), де всі її 14 країн-членів «рівняються» виключно на Південно-Африканську Республіку.

Вивчення розвитку відносин ПАР з Європейським Союзом (ЄС) доводить, що цей напрямок є одним із пріоритетів зовнішньої політики. Економічна співпраця з країнами ЄС є взаємовигідною та складає сьогодні третину зовнішньої торгівлі Південної Африки (40% експорту, 70% прямих інвестицій). В європейському контексті розгляда-

ються також двосторонні відносини з Україною, Росією та Туреччиною.

Країна достатньо ефективно співпрацює з країнами географічного Півдня за вектором Південь-Південь. Урядові інституції розробляють дієві засоби для вирішення багатьох проблем з метою адаптації до глобального простору. Позитивними можна назвати ініціативи ПАР для розвитку нетрадиційних джерел фінансування, у проектах, пов'язаних з подоланням бідності, голоду, СНІДу, малярії, туберкульозу. До речі, неабиякої популярності серед населення набули розроблені південноафриканським урядом та у приватному порядку такі анти-СНІДові телевізійні програми як Khomanani, LoveLife, Soul City, Soul Buddyz. Після впровадження цих проектів, показовим виявилися тенденції до стабілізації ситуації із захворюванням на СНІД у 2005–2007 та у 2008–2009 роках⁵.

Позитивними зрушеннями є дотримання ПАР міжнародних домовленостей стосовно зменшення викидів CO₂ протягом наступних 10 років до 34%, хоча така заява не влаштовує південноафриканську палату гірництва, корпорацію Еском та корпорацію Сасул, які займають ключові позиції в гірничодобувній галузі. Гірництво залишається однією з ключових галузей економіки країни. Експорт мінеральної сировини приносить 15 млрд. дол. США щорічно і є основою соціально-політичної стабільності.

Міжконтинентальні природні виклики тут також дуже чуттєві: танення льодовиків в Антарктиді, обміління океанів й замулення водних ресурсів, наступ пустелі, людський фактор (незаконне знищення популяції носорогів та слонів). Не дарма, наприкінці 2011 року в рамках Конвенції ООН з питань змін клімату ПАР ініціювала проведення 17-ї Міжнародної конференції зацікавлених сторін. Південноафриканське місто Дурбан стало також місцем проведення Всесвітнього саміту з питань сталого розвитку та низки інших вагомих міжнародних форумів. Активно впроваджуючи в життя ці ініціативи, Південна Африка виходить з того, що переміщення центрів сил світового розвитку відкриває перед нею унікальну можливість різко збільшити свою вагу на світовій арені. Це робиться для того, щоб заявити про себе не тільки як про лідируючу регіональну державу, але й країну, що здатна впливати на глобальний порядок.

Проблеми у сфері зайнятості притаманні будь-якій країні, не оминають і Південну Африку. Число безробітних в країні дуже високе, яке

за інформацією «Efficient Group in Pretoria» тільки за три місяці 2009 року зросло з 3,87 до 4,18 мільйонів, а загальний рівень зріс до 25%⁶. Показовими у цьому контексті виглядають показники, оприлюднені 21 березня 2014 року в офіційному зверненні Президента ПАР пана Джекоба Зуми з нагоди відзначення Національного дня із захисту прав людини. За його словами, відповідно до існуючої Розширеної Програми громадських робіт, за останні 5 років в ПАР було створено 3,7 мільйонів робочих місць та очікується створити ще 6 мільйонів протягом наступних п'яти років⁷. Окрім цього, втілюючи Державну програму скорочення безробіття, керівництво суттєво полегшує процедури реєстрації нових підприємств, покладаючи великі сподівання на приватний сектор. Вагомими інструментами для втілення зазначеного вбачається поетапне виконання Плану дій індустріального розвитку та Дорожньої карти нового зростання. До речі, попередні домовленості з Індією і Китаєм дають позитивні результати – повільно, але все ж таки збільшується попит на їхню сировину, а це в майбутньому також дасть можливість збільшити кількість робочих місць.

З одного боку глобальні процеси відкривають для сучасних країн нові можливості, і у той же час вимагають нових зусиль. Як приклад, масштабні будівельні роботи для проведення Чемпіонату світу з футболу в 2010 році. На його підготовку країна витратила 4,6 млрд. дол. США, з яких понад 2 млрд. дол. США було вкладено в об'єкти інфраструктури та 1,3 млрд. дол. США – на будівництво стадіонів⁸.

Поліпшення інфраструктури охорони здоров'я для бідних південноафриканців – ще одне із загальних завдань глобального порядку денного. Катастрофічна ситуація з поширенням СНІДу на африканському континенті на жаль не покращується, тільки в Південній Африці ця цифра сягає 30%. Керівництво країни докладає максимальних зусиль не тільки задля запобігання поширеності СНІДу, але й виявленню вже існуючих хворих. Однак є низка чинників, коли якісні, фінансово підтримані програми, у тому числі і структурами ООН, не спрацьовують: малограмотність, територіальна віддаленість від великих міст, особиста байдужість до свого здоров'я стоять на заваді прогресу у цьому питанні.

Головним негативним наслідком глобалізації у сфері праці є зростання безробіття, що призводить до загострення конфліктів між бізнесом, органа-

ми влади та робітниками. Типовими проявами цих конфліктів є, наприклад, непоодинокі відключення електроенергії, водопостачання, страйки робітників. Південноафриканська профспілкова асоціація COSATU неодноразово виводили робітників на вулиці. Тільки протягом 2009–2010 років загальнодержавний страйк неодноразово призводив до зупинення таких важливих галузей, як авіаційна, транспортна, гірничодобувна, енергетична, медична та освітянська. Стосовно водопостачання, то всі водні ресурси в ПАР монополізовані транснаціональною корпорацією французького походження. У результаті половина населення країни не має водопроводу в своїх оселях, а річний обіг цієї компанії приблизно дорівнює річному державному бюджету. Така ж приблизно ситуація характерна і для електропостачання.

Останнім часом проблема освіти, її якісь та доступ до неї стає однією з найбільш гострих проблем глобалізації. Рівний доступ південноафриканців до освіти був гарантований відповідним законом ще у шістдесяті роки, проте, з різних причин, не всі могли цим скористатися. В країні катастрофічно не вистачає кваліфікованих вчителів для сільських середніх шкіл, а неосвіченість дорослої частини населення, за джерелами ООН, має досить високий показник, як для такої просунутої країни, якою вважається Південна Африка. Тому свого часу урядовцями було розроблено Державну програму боротьби з безграмотністю для дорослого населення, яка і сьогодні працює досить успішно. Що стосується медичної допомоги, то ця галузь все ще залишається недоступним благом для більшості мешканців. В країні не вистачає лікарів для бідних, а більшість сільських клінік не має можливості надання елементарних медичних послуг.

У той же час, транснаціональні корпорації використовують південноафриканський майданчик для утвердження своїх позицій в Африці. Країна знаходиться в європейському часовому поясі, використовує англійську як основну мову бізнесу та володіє змішаною європейсько-африканською спадщиною. Має вдале географічне розташування, природні можливості, добре налагоджену транспортну, банківську та телекомунікаційну інфраструктуру. Додатковими плюсами є також незалежність Центрального банку та низький рівень державного боргу країни. Всі ці чинники приваблюють до Південної Африки велику кількість туристів, інвестори вкладають гроші у нерухо-

мість, винну, переробну промисловості. Існує достатня кількість кваліфікованих фахівців у туристичній, автомобільній, авіа, суднобудівельній та IT сферах, які здатні надавати конкурентоспроможні послуги. Помітнішою стає тенденція до переміщення транснаціональних компаній на південноафриканські терени. По-перше, щоб скористатись низькою вартістю оплати праці, як кваліфікованих, так і некваліфікованих працівників. По-друге, компанії, які працюють в енергоємних галузях, переносять свої виробництва, щоб скористатись низькою вартістю електроенергії, а також близькістю до самих гірничодобувних підприємств. У результаті їм вдається випускати широкий асортимент якісної продукції за конкурентоспроможними цінами. Компанії південноафриканського походження SAB Miller, BHP-Billiton (видобування корисних копалин та нафти), Sappi (целюлоза та папір), Anglo American / De Beers, Sasol (хімічні речовини), Thawte (інтернет безпека) є світовими лідерами у своїх галузях⁹. Усі відомі світові автомобільні бренди, зокрема Toyota, BMW, Mercedes, Volkswagen, Audi також успішно збирають та реалізують тут свою продукцію.

Заслуговує на увагу і той факт, що ПАР активно бере участь у новому спільному космічному проєкті із запуску супутника Д-33, над яким працює приватна компанія Marcom Aeronautics and Space. За умови достатнього державного фінансування, супутник може бути виведено вже у 2016 році. Протягом найближчих трьох років на цей проєкт планується виділити 22,7 млн. дол. США. За словами Міністра науки і технологій ПАР Дерєка Хенекома, його створення дозволить суттєво розширити можливості країни щодо моніторингу та управління цінних природних ресурсів країни¹⁰.

Як бачимо, Південно-Африканська Республіка із всебічно зростаючою економікою, опираючись на сучасну інфраструктуру та відносно стабільне політичне середовище, пропонує широкий спектр бізнес-можливостей для іноземних компаній та інвесторів. В ідеалі, країна хотіла б мати соціально відповідальний бізнес, який би допомагав країні виживати в сучасному глобальному світі. Отже, 1) гнучке політичне управління, 2) одна з найпрогресивніших конституцій у світі, в першу чергу щодо захисту прав власності та свободи слова, 3) жорсткий підхід до питань корупції та хабарництва, а також 4) прогресивний податковий кодекс – ось головні стовпи, на які опирається країна, що позиціонує себе достатньо стабільною, передбачува-

ною державою в мінливому глобальному просторі сьогодення.

Проте глобалізація для ПАР – це дві сторони монети. З одного боку, країна може піднімати ціни на корисні копалини для постійно зростаючих ринків Китаю та Японії, з іншого – вона змушена імпортувати зерно та олію за постійно зростаючими на світовому ринку цінами. Зростаюча мобільність людей приваблює кваліфікованих робітників, проте, у той же час сприяє зростанню кількості некваліфікованих робітників (шахтарі, прибиральники, будівельники, садівники) із Зімбабве, Мозамбіку, Нігерії, Замбії, Лесото, Свазіленду. А це в свою чергу сприяє збільшенню незадоволення південноафриканських робітників (медсестер, вчителів, науковців, інженерів), яким доводиться залишати країну і мігрувати в Європу, США, Австралію. Таким чином, спроможність Південної Африки рівноцінно діяти в умовах глобалізації залежить від обсягу її національного потенціалу та її спроможності здійснювати рівнопотужну зовнішню політику, при цьому враховуючи інтереси своїх громадян та відстоюючи їхні права та свободи. Без реформ та вмілого управління, маючи просто гарну інфраструктуру, ПАР не змогла б досягнути таких економічних показників, та стати країною-локомотивом Африканського континенту. Тому очевидним є те, що глобалізація для країни є не метою розвитку, а засобом покращення¹¹.

На жаль, суспільство не створило ще достатньо дієвих інститутів, які б поставили глобалізацію під соціальний контроль і примусили б її служити людям. Вона часто означає заміну старих диктатур національних еліт на нову диктатуру міжнародних фінансів. Незважаючи на те, що глобалізація сприяє сотням мільйонів людей досягти вищого рівня життя, для інших мільйонів вона насправді є жахіттям. Багато з них опинилися в гіршій ситуації, оскільки люди втратили робочі місця, а життя стало менш безпечним. Тож потрібні принципові зміни, які дадуть змогу кожній країні взяти відповідальність за власне майбутнє, заможні держави не уникають відповідальності, а міжнародні інституції, що управляють глобалізацією, мають бути реформовані¹².

Нині у світовій спільноті зміцнюється усвідомлення безальтернативних підходів до ключових глобальних і регіональних проблем, необхідності пошуку солідарних відповідей на загальні для всіх викликів сьогодення¹³. У цьому контексті ПАР особливо виступає за зміцнення та розширення співп-

раці у форматі Південь – Південь. Така співпраця стає для неї важливим засобом сприяння обміну інформацією, передовим досвідом, науково-дослідних та технологічних досягнень, розвитку навичок і знань у різних галузях, взаємодії у сфері охорони навколишнього середовища, енергетичної безпеки, розвитку спільних модернізаційних проєктів, торгових і промислових зв'язків. У цьому зв'язку не слід також забувати про транспортні можливості, зокрема морську складову, «адже морські порти найбільш відкриті до зовнішнього світу, вони виконують інтегруючу функцію для всієї транспортної мережі держави»¹⁴.

Тому країна продовжує активно працювати у достатньо новому об'єднанні Бразилія, Росія, Індія, Китай, Південна Африка (BRICS), форумі Індія, Бразилія та ПАР (IBSA), Новому Азійсько-африканському стратегічному партнерстві (NAASP). Південна Африка сподівається, що співпраця з країнами Півдня допоможе подолати проблеми, з якими вона стикається, а це бюрократія, злочинність, епідемія СНІДу, корупція, безробіття. Окрім цього, країна постійно закликає розвинути захід-

ні держави не просто виконувати свою історичну місію, надаючи допомогу країнам Півдня, перед якими вони морально заборгували, а робити це адресно. З цього приводу Президент ПАР під час виступу у ході роботи 68-ї ГА ООН у вересні 2013 року подав конкретний меседж, зазначивши, що «розвинута Північ повинна бути готовою виконати свої зобов'язання, офіційна допомога має складати 0,7% від валового національного доходу країни-донора»¹⁵.

Не зважаючи на це, сміливі заяви південноафриканських урядовців щодо реформ глобальних проблем зустрічають хвилю критики всередині країни. Проте, ПАР все ж вдається здійснювати амбітні та швидкі реформи, досягати поставлених цілей та завдань на майбутнє. Південна Африка це унікальна країна, яка поєднує в собі розвиток і відсталість, на яку міжнародне співтовариство покладає великі надії, очікуючи, що саме ПАР, «відкриваючи ворота» до усїєї Африки сприятиме економічному зростанню континенту і покращенню глобального економічного становища загалом¹⁶.

ПОСИЛАННЯ:

- ¹ А.І.Кудряченко Геополітичні виклики сучасної України / А.І.Кудряченко // Стратегічні пріоритети. – 2006. – №1. С.172 [Electronic resource] Available from: <http://www.social-science.com.ua/>
- ² Цілі Розвитку Тисячоліття [Electronic resource] Available from: http://www.unaids.org.ua/uk/un_support/strategies/MDGs
- ³ Ю.Щербак Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобальному світі XXI століття / Ю.Щербак // Дух і література. – 2003. – С.32.
- ⁴ Beck U. What is globalization? // The global transformation reader. – Cambridge, Polity. – 2000. P. 102.
- ⁵ <http://www.statssa.gov.za/publications/P0302/P03022010.pdf>
- ⁶ South Africa's Unemployment Rate Increases to 23.5% (Update2)
By Nasreen Seria and Mike Cohen - May 5, 2009 06:23 EDT Bloomberg.com 2009-05-05 [Electronic resource]. Available from: <http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=newsarchive&sid=aoB7RbcZCRfU>
- ⁷ Address by President Jacob Zuma on the occasion of National Human Rights Day Commemoration, Sharpeville, 21 March 2014 <http://www.dfa.gov.za/docs/speeches/2014/jzum0321.html>
- ⁸ Поточні матеріали ПУ в ПАР за 2010 рік.
- ⁹ Н.Олійник ПАР - країна з тріумфом керівництва / Н.Олійник // Освіта регіону: психологія, політологія, соціальні комунікації. – 2012. – №4.
- ¹⁰ ЮАР готовится создать новый спутник ДЗЗ. Новости космоса. [Electronic resource] Available from: <http://mapgroup.com.ua/news/283-yuar-gotovitsya-sozdat-novyy-sputnik-dzz>
- ¹¹ Поточні матеріали ПУ в ПАР.
- ¹² Stiglits J. Globalisation and its discontents. – New York; London, 2002.
- ¹³ Л.Самойлова, Т.Кузьмич БРІКС. Можливості і перспективи / Л.Самойлова, Т.Кузьмич // Зовнішні справи. – 2013. – №9. – С. 28.
- ¹⁴ А.Кудряченко Геополітичні виклики сучасної України / А.Кудряченко // Стратегічні пріоритети. – 2006. – №1. – С.170 [Electronic resource] Available from: <http://www.social-science.com.ua/>.
- ¹⁵ Prezident Zuma challenges the Unated Nations. Remarks by President Jacob Zuma to the UN. // The Diplomat. Newsletter of the Departament of International Relations and Cooperation. – 2013. P.11.
- ¹⁶ Поточні матеріали ПУ в ПАР за 2012 рік.

Samoylova L.I. The republic of south Africa: main directions of internal and external development of the country under comprehensive globalization (The scenario for South Africa global development) / Post-graduate of the Diplomatic Academy of Ukraine, Ministry of Foreign Affairs of Ukraine.

In the article on the basis of the main global challenges it is substantiated the peculiarities of the scenario for South Africa global development and highlights the main internal and external directions of the country's way.

Keywords: Millenium Development Goals, two sides of globalization for South Africa, social global control, adaptation of the country to the global space, globalization as a means of improving, the «gate to Africa.»

Самойлова Л.И. Южно-африканская Республика: главные направления внутреннего и внешнего развития страны в условиях всесторонней глобализации (Южноафриканский сценарий глобального развития) / Дипломатическая академия Украины при Министерстве иностранных дел Украины.

В статье на основе главных вызовов глобализации выяснено особенности возможного сценария развития для Южно-Африканской Республики, рассмотрено главные направления внутреннего и внешнего поступательного развития страны.

Ключевые слова: Цели Развития Тысячелетия, две стороны глобализации для Южной Африки, социальный контроль глобализации, адаптация страны к глобальному пространству, глобализация, как способ улучшения, «ворота в Африку».

Стаття надійшла до редколегії 18.04.2014

Прийнята до друку 14.05.2014